

Kinszki Judit És Nagymamája Kinszki Paula

Ez a kép 1936-ban készült Nógrádverőcén, én és a Kinszki nagymamám (Schiller Paula, özv. Kinszki Árminné) vagyunk rajta.

A nagymamám, aki ilyen sovány volt világ életében. pedig ezen a képen már majdnem 60 éves Az ölében én ülök és sírok. Nem voltam evvel a nagymamámmal jóban. Valahogy nagyon hamar belerokkant, beleöregedett az életbe. Nem emlékszem rá másképpen rá, csak mindig ilyen megkeseredetten Mindig nyugós volt és házsártos. Nem segített soha anyukámnak, volt egy ilyen hivatalos dolog, hogy minden évben egy hetet ott töltött nálunk Zuglóban, nyaralás címen. Mert ugye azért mi kinn voltunk a városból A villamostól a lakásig taxival jött, hát már azon is röhögtünk Gabival. És ő csak borjúhúst evett. Anyám minden nap elment vagy elküldött engem a henteshez egy szelet borjúhúsért. Nem ettünk mi ilyeneket, hiszen sokkal drágább volt ez a hús. S neki külön kellett mindent elkészíteni. Anyukám rettegett ezektől a látogatásoktól. Kiki mindig mindent

megnézett, ellenőrzött. Anyám aki soha nem volt egyébként ideges, olyan ideges lett amikor jött, már előtte napokkal. Beírta mindig a naptárba, hogy Kiki jön. A szüleim közöttegyetlen egy veszekedésre sem emlékszem, de amikor mi tudtuk, hogy jön a Kiki - és mindenki csinálta a dolgát, apám is, és elég nagy rendetlenség volt, akkor Anyukám kiabált: rakjatok el mindent, mert jön, és akkor megint engem fog sújtani, és olyan veszekedés lett ebből mindig. Mert apám azt mondta, hogy éljük az életünket, hát mit kell ebből ilyen hisztériát csapni. Jön az anyám, kész - mondta, a Gabi tanulhat, én csinálom a fényképeimet, a Juci játszhat. Erre anyám azt mondja, de nem, csak addig, míg megérkezik, legyen rend. És akkor, amikor megjött, szegény már alig várta, hogy elmenjen, és félt, hogy még ott marad, s akkor beírta- a konyhába volt egy ilyen nagy falinaptár -, beírta, hogy Kiki megy. S minden nap a nagymamám kiment, megnézte, és amikor eljött a nap tényleg azt mondta, hogy mennem kell, és hívott egy taxit és elment. Szóval nagyon gyűlölte anyukám azt, amikor ott volt nálunk.

A háború alatt én az anyukámmal a gettóban voltunk. Az apai nagymamám [Paula nagymama] is a gettóban volt, de máshol, és ő ott meg is halt. Mikor odamentünk, ahol volt, mondták, hogy meghalt. Apukám nagyon ragaszkodott az édesanyjához, és emiatt az anyukám a fejébe vette, hogy megkeressük, mert különben mit mondunk majd az apukámnak. És elmentünk abba az üzlethelyiségbe, mert már megtelt a zsidó fürdő udvara, s ebbe az üzlethelyiségbe rakták a holtakat; mint a fahasábok föl voltak szépen stócolva. Nagyon-nagyon hideg tél volt, és majdnem hogy meztelenre le voltak vetkőztetve - hát a ruha aranyat ért. Elkezdtek lerakni a halottakat, hogy megkeressük a nagymamát. De így, hogy ő megfogta a vállát, én a lábát, és így meg voltak fagyva, mint a fahasábok. Bennem nem volt borzalom, mert olyan kemények voltak és olyan merevek, mintha deszkákat rakott volna az ember. És hosszú ideig rakosgattuk, s aztán föladtuk. Nem találtuk meg, persze nem is lett eltemetve.